

„Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници“ BG-RRP-4.026

Краен срок: 10 ноември 2023 г.

➔ **Целта** е да се увеличи използването на възобновяема енергия в крайното потребление на енергия в сектор домакинства чрез предоставяне на финансиране на **разходи** по:

- **Компонент 1:** Закупуване на слънчеви инсталации за битово горещо водоснабдяване (БГВ) или
- **Компонент 2:** Закупуване на фотоволтаични системи до 10 kWp, вкл. системи за съхранение на електрическа енергия.

➔ **Степен на готовност**

Предложенията за изпълнение на инвестиции по Компонент 1 или Компонент 2 могат да бъдат със следната готовност:

- **Вариант 1:** Предложението е за финансиране на инвестиция, по която дейностите са изпълнени в периода от 7 юни 2022 г. до подаване на предложението от Кандидата или
- **Вариант 2:** Предложението е за финансиране на инвестиция, по която дейностите са в процес на изпълнение към момента на сключване на договора за финансиране с крайния получател или ще бъдат изпълнявани след сключване на договора.

➔ **Разпределение на общ бюджет**

По настоящата процедура е планиран размер на инвестицията от **80 млн. лв.**, като останалият финансов ресурс до **240 млн. лева**. ще бъде допълнително разпределен до средата на 2023 г. Планираният бюджет от **80 млн. лв.**, е разпределен индикативно по следния начин:

Компонент	Планиран размер на инвестицията	Принос от ПВУ	Национално публично финансиране за невъзстановими ДДС	Съфинансиране чрез средства на кандидата
Компонент 1: Закупуване на слънчеви инсталации за БГВ	12.8 млн. лв.	10.67 млн. лв.	2.13 млн. лв.	0 млн. лв.
Компонент 2: Закупуване на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително системи за съхранение на електрическа енергия	67.2 млн. лв.	39.20 млн. лв.	7.84 млн. лв.	20.16 млн. лв.

➔ **Размер на безвъзмездната финансова помощ за предложение на инвестиция**

Минимален размер – по Компонент 1 и Компонент 2 няма ограничение;

Максимален размер на финансиране по компоненти:

- Компонент 1: Закупуване на слънчеви инсталации за БГВ - **до 100%** от стойността на инсталацията, **но не повече от 1 960.83 лв.**;
- Компонент 2: Закупуване на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително със системите за съхранение на електрическа енергия - **до 70%** от стойността на системата, **но не повече от 15 000 лв.**

➔ Приложим режим – „непомощ”

При спазване на всички по-долу условия средствата, предоставени на крайните получатели по настоящата процедура, не представляват държавна помощ.

➔ Условия за допустимост

По Компонент 1 се предвижда предоставяне на безвъзмездно финансиране за закупуване и инсталиране на слънчеви инсталации за БГВ, от които произведената гореща вода ще бъде използвана за задоволяване на собственото потребление за битово горещо водоснабдяване.

По Компонент 2 безвъзмездната финансова помощ ще се предоставя за закупуването и инсталирането на фотоволтаични системи с мощност до 10 kWp, които могат да включват и системи за съхранение на произведената електрическа енергия. Произведената и/или съхранената електрическа енергия може да бъде използвана само за собствено потребление на Кандидата. Продажба на произведената и/или съхранена електрическа енергия няма да бъде допускано, като за тази цел ще бъде прилаган чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ).

➔ Допустими кандидати

1. Да е физическо лице, български гражданин, гражданин на друга държава членка на ЕС или гражданин на трета държава със статут на постоянно пребиваващ в Р България, обитаваш собствено еднофамилно жилище или собствено жилище в многофамилна сграда;
2. Да е собственик на жилището, с което се кандидатства. В случай че е съсобственик на жилището и притежава по-малко от 51 % идеални части от него, е нужно писмено съгласие от другия/те съсобственик/ци, заедно с когото/които Кандидатът притежава повече от половината от собствеността върху жилището. Съгласието се удостоверява с декларация от съответния/те съсобственик/ци. В случай че жилището е собственост на съпрузи в режим на съпругеска имуществена общност, не е необходимо съгласието на съпруга на Кандидата;
3. Жилището трябва да е основно за Кандидата и да не се отдава под наем;
4. Жилището, с което се кандидатства, да се намира в регулационните граници на населеното място на територията на съответната община, да се ползва само за жилищни нужди и на адреса на жилището да няма регистриран в Търговския регистър търговец или регистрирано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел юридическо лице;
5. Жилището, с което се кандидатства, да се ползва само за жилищни нужди;
6. На адреса на жилището да няма регистриран в Търговския регистър търговец или регистрирано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел юридическо лице;
7. В случай че Кандидатът е собственик на жилище в многофамилна сграда, освен критериите по т. 2 и 3, той следва да има съгласието на етажната собственост и трябва да представи Решение на Общото събрание на собствениците съгл. чл. 17, ал. 2, т. 5 от Закона за управление на етажната собственост (с мнозинство не по-малко от 67 на сто идеални части от общите части);
8. В жилището се ползва неефективен източник на топлинна енергия (печка, котел, камина и др.) на твърдо гориво (дърва, въглища и др.) – към момента на подаване на предложението (при предложение по Вариант 2) или преди доставката, монтажа и пускането в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или фотоволтаична система до 10 kWp (при предложение по Вариант 1);
9. В жилището е потребявана електрическа енергия минимум 6 месеца преди обявяване на процедурата (при предложение по Вариант 2) или преди доставката, монтажа и пускането в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или фотоволтаична система до 10 kWp (при предложение по Вариант 1).

10. В случай, че Кандидатът е собственик на жилище в многофамилна сграда следва да има издадено разрешение за строеж¹ за изграждането на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или за фотоволтаична системи до 10 kWp;

В случай че Кандидатът е собственик на жилище в еднофамилна сграда следва да има:

- при предложение по Вариант 1, за изграждането на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или на фотоволтаична системи до 10 kWp – издадено разрешение за строеж за инсталацията/системата или подадена на или след 20.01.2023 г. декларация по чл. 151, ал. 10, изречение второ от ЗУТ (подписана от собственика на жилището и изпълнителя на инсталацията/системата декларация, че инсталацията е поставена под напрежение и е изпълнена съгласно техническата документация);
 - при предложение по Вариант 2, за изграждането на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или на фотоволтаична системи до 10 kWp – издадено разрешение за строеж за инсталацията/системата или подадено на или след 20.01.2023 г. проектно решение по чл. 151, ал. 10, изречение първо от ЗУТ (части "Конструкции", "Електро" и/или "ОВК" с чертежи, схеми, изчисления, техническите спецификации и указания за изпълнението на инсталацията, гарантиращи безопасна експлоатация и защита от връщане на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа, когато сградата е присъединена към такава).
11. Да представи **оферта** за доставка и монтаж на инсталацията или системата или документи на доставената и монтирана инсталация или система (според Варианта), която/които включва/т:
- 9.1. ценовите параметри на доставката и монтажа и
 - 9.2 данни за техническите параметри на инсталацията / системата, отговарящи на минималните изисквания, посочени в Приложение А или по-добри от тях.
12. Да е заплатил дължимите към момента на кандидатстването местни данъци и такси за недвижимия имот, в който ще се монтира инсталацията или системата.

ВАЖНО: Всеки Кандидат може да подаде само едно предложение, само за едно жилище. В случай че жилището е собственост на повече от едно физическо лице, предложение по настоящата процедура може да се подава само от единия от собствениците му.

ВАЖНО:

- Слънчевите инсталации за БГВ и фотоволтаичните системи за производство на електрическа енергия следва да отговарят най-малко на техническите изисквания, включени в Приложение А или да са с по-добри параметри от посочените в Приложение А.
- Дейностите по монтаж трябва да бъдат извършвани от лице, притежаващо необходимата професионална квалификация за това. Списък с лицата е наличен на следния интернет адрес: <https://www.seea.government.bg/bg/spisaci/2-uncategorised/9365-2-5-spisaci>.

➔ Доказателства за установяване на допустимост на кандидата

- Документ, доказващ българско гражданство, гражданство на държава членка на ЕС или статут на постоянно пребиваващ в Република България гражданин на трета държава;
- Документ за постоянен адрес на Кандидата, когато постоянният адрес не е вписан в документа по т. 1;
- Документ/и, въз основа на които може да бъде установена собствеността на жилището в собствена еднофамилна сграда или многофамилна сграда, за която се кандидатства.
- Декларация за съгласие от съответния/ите съсобственик/ци (по образец) – когато е приложимо;
- Удостоверение за наличие или липса на задължения към общината по местонахождението на недвижимия имот, в който ще се монтира инсталацията или системата, по Закона за местните данъци и такси;

¹ Инсталирането на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за производство на електроенергия или за затопляне на вода в урбанизирани територии с мощност до 20 киловата минава на уведомителен режим, когато получената енергия ще се използва само за собствени нужди на потребителя. Това изменение в Закона за устройство на територията (ЗУТ) одобриха депутатите на второ четене на 11.01.2023 г.

- Решение на Общото събрание на етажната собственост, прието с мнозинство, съгласно чл. 17, ал. 2, т. 5 от Закона за управление на етажната собственост. Документът се прилага, само когато жилището се намира в сграда в многофамилна сграда в режим на етажна собственост;
- Фактури (в т.ч. електронни) за потребление на електрическа енергия на жилището/имота за период от 6 месеца или справка от доставчика на електрическа енергия за период от 6 месеца, като 6-те месеца са тези преди подаването на предложението по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения (при предложение по Вариант 2, посочен в т. 5) или преди пускането в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или фотоволтаична система до 10 kWp (при предложение по Вариант 1, посочен в т. 5);
- Разрешение за строеж, когато Кандидатът е собственик на жилище в многофамилна сграда;
- Когато Кандидатът е собственик на жилище в еднофамилна сграда:
 - А) подадена на или след 20.01.2023 г. декларация по чл. 151, ал. 10, изречение второ от ЗУТ (подписана от собственика на жилището и изпълнителя на инсталацията/системата декларация, че инсталацията е поставена под напрежение и е изпълнена съгласно техническа документация) и доказателства, че с декларацията е уведомен главния архитект на общината и оператора на съответната електроразпределителна мрежа (при предложение по Вариант 1) или
 - Б) проектно решение по чл. 151, ал. 10, изречение първо от ЗУТ (части "Конструкции", "Електро" и/или "ОВК" с чертежи, схеми, изчисления, техническите спецификации и указания за изпълнението на инсталацията, гарантиращи безопасна експлоатация и защита от връщане на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа, когато сградата е присъединена към такава) (при предложение по Вариант 2), или
 - В) издадено разрешение за строеж (при предложение по Вариант 1 или Вариант 2 в случаите извън б. А и б. Б).
- Оферта за доставка и монтаж на инсталацията или системата (при предложение по Вариант 2, посочен в т. 5) или документи на доставената и монтирана инсталация или система (при предложение по Вариант 1, посочен в т. 5).

ВАЖНО: Разходите са допустими при условие, че:

- Дейностите по монтиране на слънчевите инсталации за битово горещо водоснабдяване и фотоволтаична система до 10 kWp трябва да бъде извършвано от лице, притежаващо необходимата професионална квалификация за това. Списък с лицата е наличен на следния интернет адрес: <https://www.seea.government.bg/bg/spisaci/2-uncategorised/9365-2-5-spisaci>;
- Крайният получател поддържа инвестицията най-малко 3 год. след изпълнение на проекта; В случай на прехвърляне на собствеността на имота, в който е монтирана инсталацията/системата, преди изтичане на 3 години от датата на извършването на плащането, крайният получател се задължава да осигури съгласието и подписването от новия собственик на имота на договор/договорна клауза, с която новият собственик се задължава да изпълнява условията по този договор за остатъка от определения срок;
- Се застраховат активите срещу кражби, умишлени действия на трети лица, пожар и други природни бедствия и други относими рискове за минимум 3 години след приключване изпълнението на проекта, и
- Се осигуряват подходящи ресурси за поддръжката на инсталацията/системата, предмет на интервенция за минимум 3 години след приключване изпълнението на проекта

➔ **Условия по допустимите разходи**

- **При подаване на предложение за изпълнение на инвестиция по Вариант 2 по Компонент 1 или Компонент 2** заложените разходи за инсталацията или системата следва да съответстват на пазарните цени, видно от приложената оферта, като е допустимо увеличение до 15% от стойността на представената оферта. Допустимото увеличение по желание на Кандидата следва да бъде предвидено при съставянето на бюджета на предложението за изпълнение на инвестиция. Допустимото увеличение не може да надхвърля определения максимален размер на финансовото подпомагане за изграждане на слънчеви инсталации за БГВ от 1 960.83 лв. и определения максимален размер на финансовото подпомагане за изграждане на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително със системите за съхранение на електрическа енергия, от 15 000 лв.

- Закупените инсталации/системи трябва да бъдат инсталирани и експлоатирани само в жилището/имота, в което ще бъде осъществена инвестицията.
- Разходите за техническо въвеждане в експлоатация на слънчевите инсталации или фотоволтаичните системи (закупуване на арматура, кабели, конструкция за монтаж на съоръжението, инвертори и др.) като работеща инсталация/система следва да са пряко свързани с нея и да осигуряват минимално необходимото ниво за въвеждането/пускане в експлоатация на слънчевите инсталации за БГВ или фотоволтаичните системи до 10 kWp, включително системите за съхранение на електрическа енергия.
- По настоящата процедура разходите за данък добавена стойност са допустим разход.

ВАЖНО: По настоящата процедура всеки Кандидат финансира със собствени средства изпълнението на предложението за финансиране на инвестиция. Ще се предостави безвъзмездно финансиране след сключването на договор за финансиране и след представяне на искане за плащане, финансово-технически отчет и документи, доказващи изпълнение на инвестицията, в т. ч. разходооправдателни документи.

След приключване на проекта крайният получател кандидатства за възстановяване на допустимите разходи по проекта. Плащане се извършва след подаване през ИСУН 2020 на искане за плащане и прилагане *на описаните в искането документи, в срок до 10 работни дни след одобрение на допустимите разходи.*

➔ **Срок за изпълнение на проект** - 18 месеца

➔ **Индикатор** е подкрепата на най-малко 10 000 домакинства с неефективни източници на топлинна енергия на твърдо гориво за инсталиране на най-доброто оборудване за слънчеви инсталации за БГВ и фотоволтаични системи до 10 kWp, вкл. системи за съхранение на електрическа енергия, като изпълнението по договорите **е до края на 2025 г.**